

הלכות מאכלות אסורות פ"ב :

מצוה קע"ה הוזהירו מלאכול שרץ העוף וכו'. והוא אמרו יתעלה במשנה תורה בר שרץ העוף וגוי' ורשון ספרי בר שרץ העוף הוא מצות לא תעשה ומי שאכל מהם לוקה. (ראה אנכי. קדושה הלכות מאכלות אסורות) :

מצוה קע"ז הוזהירו מלאכול שרץ הארץ בתולעים והתפושות והדומה להם [וא] וזהו הנקרא שרץ הארץ. והוא אמרו ובר שרץ השורץ על הארץ וגוי' ומי שאכל לוקה. (ויהי ביום השמיני. קדושה הלכות מאכלות אסורות פ"ב) :

מצוה קע"ח הוזהירו מאכילת השרצים המותרים מהעפושים וכו'. אע"פ שאין מין ידוע ולא יתהו מזכר ונקבה. והוא אמרו ולא תטמאו את נפשותיכם בשרץ הרומש וגוי'. ורשון ספרי שרץ הרומש על הארץ הוא אע"פ שאינו פרה ורבה וזהו ההפרש בין אמרו השורץ על הארץ ובין הרומש על הארץ כי השרץ נקרא שיש בו כח המוריד ברומת והרומש נקרא המתהוה מן העפושים וגוי'. ומי שאכל ממנו לוקה. (שם) (שם) :

מצוה

יד הלוי

[1] זכו טעם אחר שיחשוב זה ללאו דהק"ו כאלו אינו אלא גילוי מלתא. דמשנחסר סימן טהרה אחד כבר נאסר. לא יתוקן באיסור אס יחסר גם הכימן טהרה האחר. וכמו צדקו עיין מל"מ ותשובת ש"א סי' פ"י :

לאוין קע"ג קע"ד קע"ה

[א] **והוא** כל שאין לו קשקשת, עיין נדה (נ"א) ובר"מ (פ"א ממ"א) ועיין עשה (קנ"ב). [ב] ועבר על עשה, שנאמר כל אשר לו סנפיר וקשקשת תאכלו. מכלל שמי שאין לו סנפיר וקשקשת לא יאכלו. וכ"כ נאמר גבי צהמה חיה ועוף. הא למדת שכל האוכל דג טמא או צהמה טמאה וחיה או עוף טמא, בטל מ"ע ועבר על ל"ת חולין (ס"ו ור"מ שם פ"ג ה"ד). [ג] מעשרים וארבעה מיני עופות טמאים שמנחה בתורה (עיין חולין כ"ט ועיין ק"י) [ד] עוף בורא בעל שתי רגלים הולך בקומה זקופה, ושרץ העוף הוא כל שיש לו ארבע רגלים הולך נמוך ורוחש כשרף, כגון מיני חגבים טמאים, וצב ויתוש ולרע ודבורה וכיוצא בזה :

ל"ת קע"ו קע"ז

[א] **כנחשים** ועקרבים ונדל, וכ"כ שמנה שרצים האמורים בתורה לענין טומאה הם בכלל זה. אלא שאין שוין בשעוריהם למלקות, דשמנה שרצים שעור אכילתן צמותן ללקות עליהם, כשיעור טומאתן צבעדש ושאר שרצים אינו לוקה עליהם עד שיהיו צבן כזית צהר, ואם אכלן כשהן חיים ושלמים שיעור צב"ש צין צמנה שרצים וצין צהר שרצים, ואם נחסר צבן אפילו אבר קטן אינו לוקה עליהם עד שיהיה צו כזית, חולין (ס"ו) מעילה (ט"ז) ור"מ שם. [ב] ובגופי הנצלות כגון רמה וחולעה וכדומה: [ג] והרמזין ז"ל (בשרש ט"ו) הקשה עליו שהרי מלינו שאף בצריות הנולדות מזכר ונקבה נכללות צלשון רמש, שהדבר ידוע שלא הכנים נח צתיבה אלא המין הפרה ורבה מזכר ונקבה ושם כתוב וכל החיה למינה, וכל הרמש הרומש על הארץ למינהו וכבאים זכר ונקבה מכל צד צדא וכן ציליחס כתיב וכל הרמש הרומש על הארץ למינהו הולא אחף, ושרלו צארץ ופרו ורבו על הארץ, וכו' ע"ש שהאריך בדברים ורמזות נכוונות מאד. אמנם גם רצנו לא יכחיש את הכחוצים אלא שלדעתו הלאו הזה המיותר צא ביחוד על הרמשים שאין פריין ורצין, דכל היכא דאיכא למדרש דרשינן, ולא מוקמינן צלאוי יחירה, וכ"כ בה"מ ולדעת רצינו צכאן צא הפירוש המקובל שזה לאו מיוחד לשאין פריין ורצין צלצד פ"כ :